

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

om, at det er pressen selv, der skal drive det nye selskab. Radiokommissionens flertal har udtalt sig imod en sådan sammenblanding af presse- og fjernsynsvirksomhed med den deraf følgende magtkoncentration inden for massemedierne, og jeg må erkende, at jeg vil også være betænkelig ved en sådan ordning. Demokratiets væsentligste indhold må være, at magten ikke skal centraliseres, men decentraliseres.

På denne baggrund og under henvisning til, at problemerne omkring den fremtidige radio- og tv-ordning her i landet bør drøftes i sin helhed på grundlag af radiokommissionens betænkning, er det regeringens opfattelse, at det fremsatte lovforslag bør afvises.

Albertsen: Det konservative forslag om at tillade privat radioudsendelse og tv-udsendelse er jo lidt af en gammel kending her i folketinget. Det har været fremsat i 1959 og 1962; dengang var der dog lidt bredere opbakning bag forslagene fremsættelse, idet der — så vidt jeg husker — var tale om forslag, som såvel venstre som konservative stod bag ved. Nu er der tale om, at de konservative står alene. Jeg må forstå det sådan, at det er meget hede konservative ønsker, der danner baggrund for, at man fastholder forslaget uanset de drøftelser og de forhandlinger, der har fundet sted i radiordet, og uanset at man inden længe kan forvente en debat om radioordningen her i tinget på baggrund af ministerens fremlæggelse af tanker på dette område.

Lovforslaget er i princippet identisk med de oprindelige forslag, og det går i al sin enkelhed ud på — det omfatter jo ikke så mange paragraffer — at radioloven skal ændres, således at der kan tildeles en selvejende institution eller et privat selskab, måske også en enkelt person, bevilling til på forretningsmæssig basis at udøve radio- og tv-spredning.

Jeg bemærkede, at det i lovforslaget og i bemærkningerne hertil udtrykkeligt fastslås, at der skal anlægges et alsidighedsprincip i stofudvælgelsen, der skal være adskillelse af reklamestof og andet stof, og der skal stilles krav om nøje defineret ansvarsforhold, berigtigelsespligt og arkiveringspligt. Det lyder jo vældig smukt. Jeg tror nok, det vil være betydelig sværere at efterleve, når for-

teenesten — og det er jo det, der er baggrunden, at der skal være mulighed for for-tjeneste, ellers er der nok ingen, der vil investere i det — og gevinstmotiverne, som der også bliver tale om, alene i praksis bliver sat i højsædet.

Jeg tror, at langt de fleste mennesker, der har oplevet lande, hvor private radioudsendelser og tv-udsendelser er baseret på reklame, er meget kritiske over for resultatet; både beretninger og udtalelser, man hører herom, giver én det indtryk. Navnlig i Amerika har man indtryk af at der er bogstavelig talt ingen udsendelser, der går fri for reklameindslag — ja, der er vel næsten kun gudstjenesten og aftenbønnen, der endnu slipper for at blive afbrudt af reklameindslag, og det kan måske også diskuteres, hvor længe det varer.

Jo, siger forslagsstillerne, men vi ønsker netop en klar adskillelse. Erfaringerne fra de lande, der har haft og har sådanne udsendelser, giver ikke anledning til optimisme. Det er et spørgsmål om reklame og reklameindtægter; når de engang er sluppet ind i et sådant medium, så vil de ikke nøjes med at spille en underordnet rolle, så vil de få en afgørende indflydelse på ledelse, på kvalitet og på formen for udsendelserne. Alle erfaringer viser, det tror jeg heller ikke vil blive bestridt af forslagsstillerne, at når reklamen kommer ind i udsendelserne og bliver finansieringsgrundlag, så er der tale om en standardsenkning og en forfladigelse af udsendelsernes kunstneriske og objektive standard.

Det kan vel som anført af kulturministeren heller ikke være af hensyn til den hårdt kæmpende danske presse, at man nu vil skabe et medium, som vil tage en betydelig andel af de reklameindtægter og annonceindtægter, som jo er et væsentligt eksistensgrundlag for pressen. Det har man da også meget kryptisk erkendt i de bemærkninger, som ledsager lovforslaget, idet man siger, at man kan tænke sig, at en del af annonceindtægterne kan gå til presseformål.

Man anfører, at etableringen af reklameudsendelser muligvis „i en overgang“ kan medføre indtægtstab for dagspressen. Her kan jeg henvise til det, som kulturministeren anførte, at der utvivlsomt ikke vil være tale om „en overgang“, men der vil være tale om varige indtægtsnedgange. Så melder